

let som Banskfeligheder, saa forekom det mig, at man trængte til at finde Banskfeligheder, og at man hovedsagelig ønskede at være Lovforslaget qvit.

Vi komme nu til det sidste Punkt, og jeg er den ærede Minister forbunden for den Frimodighed, hvormed han har udtalt sig derom; han har sagt: Naar vi gaae ind herpaa og give alle disse Herligheder fri, saa gjøre vi dem Staaer i deres Levebrød, som skulle leve af at gjøre det for Penge. Der er meget Sandt og meget Rigtigt i dette, og jeg er paa ingen Maade af dem, som sige, at man skal springe let derover. Man kan jo derfor sige, at de skulle gjøre det for Penge, og man kan sige, ligesom Grundloven har sagt, at de Penge, der blive givne dertil, skulle, naar de Bedkommende ikke ville indrømme, at de gaae til det kirselige Brug, gaae til Skolen, det kan man jo paalægge; man maa vel lægge Mærke til, at det er Grundloven, som her har gjort et Indtægtsfaar; thi Grundloven har allerede forudsat, at alle personlige Afgifter til Kirken, alt hvad der kommer fra Person til Person, kan faae en anden Anvendelse; der er kun sikret Folketirken det, som Staten giver den, men der er ikke paa nogen Maade sikret den det, som den personlige Anerkjendelse af den præstelige Værdighed og af Kirkens Væsen bringer paa Alteret eller i Præstens Stue, det er taget bort ved Grundloven, og det er ikke Forslagsstilleren, som har gjort det. Men jeg gaaer videre i at følge Grundloven. I Grundloven har man sagt: I skulle ikke benytte de Indrømmelser, som gives Eder i Eders Gjerrigheds Tjeneste, I skulle ikke gaae en anden Vej for at slippe for at give Penge derfor, I skulle give de samme Penge, men I skulle heller ikke tvinges til at give dem til et Formaal, som I ikke ansee for rigtigt, I skulle give dem til Skolen, det kan man indføre her i denne Anordning; derved bliver Anordningen ikke vanskeligere at bringe igjennem til 2den Behandling, det vil sige, ikke vanskeligere, forsaavidt denne Maade at behandle Sagen paa finder Anklang i Thinget, men for Ministeriet vil det ikke være vanskeligere. Jeg har vistnok allerede alt for længe forsøgt paa at løse de Banskfeligheder, som laae for i denne Sag; men

jeg har gjort det, fordi jeg troer, at den retteste Maade til at naae en Løsning, som Ministeriet selv ønsker, det er at bringe denne Lov til 2den Behandling; bringe vi den ikke til 2den Behandling, saa kunne vi endnu længe komme til at savne en Løsning, som jeg og vist Mange med mig, troer er høist vigtig og nødvendig for Folketirkens Stilling her i Staten, for dens indre Rolighed og for at forhindre, at der ikke skal komme en Trang udenfra, som det er bedst at være gaaet forud for netop i disse vanskelige Sager, netop i Alt, hvad der angaaer kirselige og religiøse Sager.

Formanden: Den ærede Cultusminister har Ordet for at gjøre en kort Bemærkning.

Cultusministeren: Den ærede Formand har indrømmet mig 5 Minutter til denne Bemærkning; den vil altsaa maaskee ikke være saa ganske kort, som man sædvanlig tænker sig ved dette Ord efter den almindelige Betydning. Jeg skal imidlertid ikke gaae langt ind paa Sagen; jeg skal ikke forfølge i det Enkelte det Foredrag, som nu er holdt, og hvorved de Banskfeligheder som jeg har antydet, søgtes imødegaaede. Jeg troer, at den ærede Taler i Almindelighed betragter mange Ting som lette, hvilke jeg i Overensstemmelse med min Natur betragter som noget vanskelige (Latter); han har dertil ogsaa enkelte Midler i Baggrunden, som jeg ikke troer at kunne benytte, f. Ex. har en Række oplysende Bemærkninger, som man skulde sende ud med Loven selv, men om hvis Affattelse og hvis Gyldighed der dog kunde opstaae adskillige Tvivl. Det er ikke dette, hvorved jeg skal opholde mig; men naar der er talt om, at man hindrede denne Lov fra at faae sin Prøvelse, at man vilde slaae den ihjel paa Dørtærskelen, — thi saaledes kaldtes det før af en anden æret Taler — saa maa jeg bemærke, at jeg synes, at denne Lov ikke er paa Dørtærskelen, men at den er meget vel inde i Salen, og at den er under en ganske anstændig Prøvelse ved denne Behandling; jeg troer ikke, man kan sige, at en Lov slaaes uprøvet ihjel, fordi den ikke kommer til anden Behandling, eller overhovedet gennemgaaer alle Stadier. Der blev rettet Spørgsmaal til mig eller maaskee